

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII  
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM**

**PROGRAMĂ DE LIMBA ROMÂNĂ**

**– CURS DE INIȚIERE –**

**pentru copiii străinilor care au dobândit statutul de refugiat în România  
și pentru minorii refugiați neînsoțiți**

*Aprobat cu Ordin al ministrului*

*Nr. 4041 / 16.06.2004*

**NOTĂ DE PREZENTARE**

*Curriculum-ul de limba română ca limbă străină* se adresează copiilor care provin din familii refugiate aflate pe teritoriul României și urmărește sprijinirea învățării limbii române, prin intermediul unui curs pregătit cu durată de un an, astfel încât, la sfârșitul acestuia, copiii să poată fi integrați în sistemul de învățământ românesc, în clase corespunzătoare vârstei acestora.

Având în vedere diferențele de vârstă ale copiilor, *curriculum-ul de limbă română* este elaborat, în mod adecvat, pe trei niveluri de studiu:

- nivelul I: 6-10 ani
- nivelul II: 11-14 ani
- nivelul III: 15-18 ani

Pe parcursul anului școlar, prevăzut pentru cursul de învățare a limbii române, numărul de ore alocat fiecărui nivel de studiu va fi stabilit în funcție de vârsta elevilor și de țara de origine.

Obiectivele centrale ale studierii limbii române constau în dezvoltarea competențelor elementare de comunicare orală și scrisă ale copiilor, în familiarizarea cu principalele elemente de cultură și civilizație specifice spațiului de adopție și în motivarea acestora în vederea integrării în noul mod de viață. În acest sens, este absolut necesar să se țină cont de contextul aparte în care se desfășoară activitățile de predare/ învățare și de profilul psihopedagogic al copilului refugiat.

***Copilul refugiat este persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și care se află în afara țării de origine, din cauza unei temeri bine justificate – de a fi persecutată pe motive de rasă, religie, naționalitate, opinie politică sau apartenență la un grup – și care nu poate sau nu dorește să se întoarcă în țara sa din cauza aceluiași considerente. Această situație implică apariția unor factori negativi care afectează dezvoltarea fizică și psihică a copilului refugiat, cum ar fi:***

- pierderea căminului;
- pierderea unor membri ai familiei, a prietenilor;
- trauma anterioară datorată violenței, războiului, abuzului;
- pierderea controlului asupra propriei vieți;
- viitorul incert.

Toate aceste aspecte determină o stare de disconfort accentuată de diferențele culturale cărora trebuie să le facă față copilul refugiat. Astfel noua relație dintre școală-comunitate-familie, constituie o diversificare a reperelor sale existențiale. Pe de o parte, cele dobândite prin apartenență la cultura maternă, pe de altă parte cele pe care le descoperă în cultura de adopție.

În societatea tradițională, de origine, copilul este:

- *observator al vieții cotidiene;*
- *receptor al experiențelor, al valorilor;*
- *potențial continuator al tradițiilor;*

În societatea gazdă, copilul devine:

- *parte activă a vieții cotidiene (cu drepturi și obligații, responsabilități);*
- *centru al vieții de familie;*
- ***catalizatorul transferului de valori între cele două tipuri de societate și inițiatorul procesului de integrare, al acceptării diferențelor în perspectiva unei evoluții pozitive.***

Caracteristicile copiilor refugiați implică o serie de nevoi specifice:

- suport psihologic;
- nevoia de comunicare, de a fi ascultat, de a-i fi înțeles trecutul;
- cunoașterea limbii;

- orientare culturală;
- adaptarea la noua lume, cultură, la un alt sistem social;
- recunoașterea propriilor valori în cadrul noului mediu;
- implicarea ca parte activă în viața socială.

Din perspectiva construirii parcursului de învățare, particularitățile copiilor refugiați presupun ca profesorul să nu piardă din vedere următoarele aspecte:

- avalanșa informațională generează oboseală, confuzie, reticență;
- motivarea pentru învățare și evitarea sarcinilor obligatorii în perioada de adaptare la necesitățile școlare;
- particularități fonetice ale limbii materne implică dificultăți în ceea ce privește scrierea și/ sau pronunțarea;
- copiii nu au acces la sensul figurat al cuvintelor (expresii, locuțiuni verbale) în perioada de început a cursului.

Proiectarea curriculum-ului din perspectiva paradigmei comunicativ-funcționale presupune, la nivel metodologic, ca profesorul să-și asume un rol nou, acela de a organiza demersul didactic, astfel încât să-i stimuleze și să-i motiveze pe elevi pentru învățare. Acesta devine *manager eficient al procesului învățării, furnizor de informații, factor motivant al învățării, diagnostician*. De asemenea, îi revine sarcina de a *stimula încrederea elevilor în propriile capacități și de a crea o atmosferă de învățare pozitivă*, în care să fie puse în permanență în valoare realizările și nu limitele învățării.

Atingerea obiectivelor de învățare recomandate scoate în evidență necesitatea diversificării *metodelor* utilizate de către profesor în vederea realizării unor activități interactive, bazate pe cooperare (metoda audio-linguală, povestiri după imagini, învățare prin acțiune, învățare prin descoperire, brainstorming, etc.). *Evaluarea* procesului de învățare (formativă și sumativă), va avea în vedere specificul fiecărui grup de lucru și va fi adaptată nivelului de vârstă al elevilor.

## **OBIECTIVE CADRU**

1. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral
2. Dezvoltarea capacității de exprimare orală
3. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris (citirea/ lectura)
4. Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă
5. Dezvoltarea atitudinilor de empatie culturală și interculturală

## LIMBA ROMÂNĂ NIVEL I (6-10 ANI)

### OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

#### 1. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:</i>
1.1 să identifice sensul global al unui mesaj dialogat, emis cu viteză normală	- alegerea unei imagini care sugerează semnificația mesajului, dintr-un set de imagini date;
1.2 să semnaleze interlocutorului înțelegerea mesajului	- exerciții de tip “adevărat”/ “fals”;
	- exerciții de orientare și deplasare în clasă;
	- marcarea unui traseu pe un plan;
	- exerciții pentru demonstrarea înțelegerii mesajului audiat prin apelarea la alte modalități de redare a acestuia (exerciții de mimare, desen etc.);
	- executarea unor instrucțiuni simple (specifice activităților din clasă sau din afara acesteia), rostite cu viteză normală;
	- dialoguri profesor-elevi, elev-elevi pe teme familiare copiilor;

#### 2. Dezvoltarea capacității de exprimare orală

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:</i>
2.1 să formuleze scurte mesaje în diverse situații de comunicare	- jocuri de rol axate pe diverse situații de comunicare (exersarea unor expresii uzuale specifice: salutul la întâlnire și la despărțire, prezentarea etc.);
	- activități și jocuri bazate pe utilizarea gesturilor pentru comunicarea unor stări de spirit;
	- exerciții de utilizare a unor structuri comunicative reprezentative pentru diferite situații de comunicare cotidiană (la masă, în magazine, cu prietenii etc.);
	- jocuri de rol: la doctor, în parc, în autobuz etc.;
	- realizarea unor scurte dialoguri pe baza unui suport vizual;

#### 3. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris (citirea/ lectura)

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:</i>
3.1 să identifice semnificația globală a unor texte de mică întindere	- exerciții de tipul adevărat/ fals;
	- exerciții de formulare de întrebări și răspunsuri pe marginea unui text citit;
	- exerciții de realizare a unor desene, reprezentând semnificația globală a textelor citite;
3.2 să citească texte scurte pe teme cunoscute	- exerciții de citire a unor scurte texte cunoscute;
	- exerciții de lărgire a câmpului vizual (ex.: identificarea unor cuvinte care se repetă);
	- citire selectivă;
	- exerciții de citire la prima vedere a unor texte nonliterare (etichetele unor produse, indicatoare, numele unor magazine etc.);

#### 4. Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă

	<b>Obiective de referință</b>	<b>Exemple de activități de învățare</b>
	<i>La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:</i>
4.1	să scrie corect texte scurte, utilizând semnele de punctuație uzuale	<ul style="list-style-type: none"><li>- exerciții de scriere a literelor, silabelor, cuvintelor, propozițiilor;</li><li>- exerciții de utilizare a spațiului grafic;</li><li>- dictări;</li><li>- exerciții de folosire a principalelor semne de punctuație, specifice limbii române;</li></ul>
4.2	să scrie un text de mică întindere pe baza unui suport vizual	<ul style="list-style-type: none"><li>- exerciții de dezvoltare a unei idei pe baza unui suport vizual sau a unui șir de întrebări;</li><li>- exerciții de îmbogățire a vocabularului;</li><li>- exerciții de sinonimie, antonimie;</li><li>- activități de realizare a unor colaje, folosind decupaje de texte și imagini în vederea realizării unor afișe publicitare, a unor anunțuri, invitații etc.).</li></ul>

#### 5. Dezvoltarea atitudinilor de empatie culturală și interculturală

	<b>Obiective de referință</b>	<b>Exemple de activități de învățare</b>
	<i>La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:</i>
5.1.	să manifeste interes față de comunicarea cu alte persoane în noul mediu de viață	<ul style="list-style-type: none"><li>- activități de motivare și de stimulare a comunicării cu ceilalți;</li><li>- activități de inițiere și de susținere a unui dialog pe teme familiare;</li><li>- jocuri de rol vizând formarea comportamentelor de emițător și de receptor;</li><li>- activități bazate pe cunoașterea reciprocă (de tipul <i>ce-mi place, ce nu-mi place; ce-ți place, ce nu-ți place</i>) și pe deschiderea față de problemele celuilalt;</li></ul>
5.2	să manifeste interes față de cunoașterea noului mediu de viață din perspectiva valorilor umane și a celor de cultură și civilizație	<ul style="list-style-type: none"><li>- realizarea unor proiecte de grup axate pe explorarea noului mediu de viață (elemente geografice, de viață cotidiană etc.);</li><li>- activități de motivare a copiilor pentru a vorbi despre sine (ex.: realizarea unui album biografic).</li></ul>

## CONȚINUTURI

### Organizare tematică

**Copilul despre sine:** nume, sex, vârsta, adresă; părțile corpului, îmbrăcăminte, igiena zilnică, probleme de sănătate; însușiri fizice și morale; jocuri și jucării;

**Familia:** membrii familiei, ocupații, sărbători în familie, alimentație, vecinii, animale preferate;

**Relațiile cu ceilalți:** în familie - relațiile cu părinții, cu frații; la școală – relațiile cu profesorul, cu colegii; în locuri publice; relațiile cu prietenii – aniversări, diverse sărbători, jocuri în comun; atitudini și comportamente cu ocazia unor evenimente speciale;

**Activități:** obiceiuri zilnice – acasă, la școală; organizarea serbărilor și a vacanțelor, jocuri și cântece pentru copii; sporturi, întâlniri în grup;

**Copilul și lumea înconjurătoare:** clima, anotimpuri, zilele și lunile anului; forme de relief, itinerarii turistice; aspecte ale orașului – străzi, magazine, case, parcuri etc.; aspecte ale satului – case, grădini, plante, ape etc.; mijloace de transport; păstrarea mediului înconjurător;

**Elemente de cultură și civilizație:** nume și prenume tipice, nume de orașe; cântece și poezii; obiceiuri și sărbători

### Funcții comunicative

Realizarea actelor de vorbire se va raporta la contextele de comunicare recomandate în cadrul cap. *Organizarea tematică*

- a saluta și a răspunde la salut
- a se prezenta și a prezenta pe cineva
- a începe și a susține un schimb verbal
- a identifica elemente din universul familiar
- a descrie persoane, animale, locuri
- a cere și a da informații de ordin personal, despre mediul înconjurător etc.
- a localiza persoane, obiecte, acțiuni
- a exprima o dorință și a cere ajutorul
- a face o urare, a felicita
- a se scuza și a răspunde la scuze
- a propune și a cere cuiva să facă ceva
- a exprima o stare fizică sau psihică
- a relata diverse evenimente
- a exprima acordul/dezacordul sau ceea ce place și ceea ce nu place

Pentru **formarea capacității de comunicare în scris** se recomandă utilizarea următoarelor tipuri de texte:

- textul narativ (scurte povestiri)
- poezii cu tematică diversă
- textul funcțional (reclama publicitară, știri din ziare, jocuri de cuvinte, afișul).

Textele vor reflecta, prin tematica lor, universul copilăriei și valorile specifice acesteia. Textele nu vor totaliza mai mult de 100 de cuvinte fiecare.

**Pentru formarea capacității de comunicare orală se recomandă să se aibă în vedere:**

- componentele comunicării: emițător, receptor, formularea mesajului în situații uzuale de comunicare

## Elemente de construcție a comunicării<sup>1</sup>

Abordarea acestor conținuturi se va face strict funcțional, fără utilizarea terminologiei de specialitate.

### Lexicul

- vocabularul de bază
- sinonime, antonime, expresii uzuale

### Morfologia

#### ▪ Substantivul

- genul și numărul

#### - Articolul

- hotărât, nehotărât

#### - Adjectivul

- formarea femininului și a pluralului
- acordul în gen și număr cu substantivul

#### ▪ Pronumele

- personal, posesiv, interogativ, reflexiv, demonstrativ, relativ

#### ▪ Verbul

- timpuri principale; flexiunea

#### - Adverbul

- adverbe de afirmație și de negație
- adverbe de timp, de loc și de mod

#### - Prepoziții și conjuncții uzuale

#### - Sintaxa propoziției

- propoziții afirmative, negative, interogative, imperative

#### - Ortografia și punctuația.

- alfabetul limbii române, transcrierea sunetelor specifice
- semne uzuale de punctuație

---

<sup>1</sup> Categoriile gramaticale enumerate aparțin metalimbajului de specialitate. Terminologia nu va face obiectul unei învățări explicite. În cadrul predării, nu se va face apel la conceptualizarea unităților lingvistice utilizate în situații de comunicare. Structurile gramaticale de mare dificultate, dar necesare pentru realizarea unor acte de vorbire, nu vor fi tratate izolat și analitic, ci vor fi abordate în cadrul achiziției globale. Elementele de gramatică se vor doza progresiv, conform dificultăților și nevoilor de comunicare, fără a se urmări epuizarea tuturor realizărilor lingvistice ale categoriilor gramaticale enumerate mai sus.



## STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

	<b>Obiectiv cadru</b>	<b>Standarde</b>
1.	Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral	S.1 Desprinderea sensului global al unui scurt mesaj audiat
2.	Dezvoltarea capacității de exprimare orală	S.2 Reproducerea unor mesaje scurte S.3 Producerea unui mesaj simplu și scurt despre persoane și activități din universul apropiat
3.	Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris	S.4 Citirea unui text scurt cunoscut S.5 Citirea unui text scurt cunoscut S.6 Desprinderea sensului global al unui scurt text citit
4.	Dezvoltarea capacității de exprimare în scris	S.7 Redactarea unui enunț scurt, pe baza unui suport verbal/ al unei imagini

## LIMBA ROMÂNĂ NIVEL II (11-14 ANI)

### OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

#### 1. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:</i>
1.1 să identifice sensul global al unui mesaj dialogat, emis cu viteză normală	- alegerea unei imagini care sugerează semnificația mesajului dintr-un set de imagini date; - exerciții de tipul “adevărat”/ “fals”;
1.2 să semnaleze interlocutorului înțelegerea mesajului	- exerciții de orientare și deplasare în clasă; - marcarea unui traseu pe un plan; - realizarea unui desen; - executarea unor instrucțiuni simple (specifice activităților din clasă sau din afara acesteia), rostite cu viteză normală; - dialoguri profesor-elevi, elev-elevi pe teme familiare copiilor;
1.3 să deducă sensul cuvintelor necunoscute dintr-un mesaj ascultat	- exerciții de identificare a sensului unui cuvânt necunoscut prin raportare la context; - poziționare de obiecte; - exerciții de tipul <i>ce poți face cu...?</i> etc.; - jocuri de asociere a unui cuvânt dintr-un mesaj ascultat cu imaginea corespunzătoare; - exerciții de eliminare a unui cuvânt care nu se potrivește ca înțeles cu celelalte dintr-o listă prezentată oral;

#### 2. Dezvoltarea capacității de exprimare orală

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:</i>
2.1 să formuleze clar și corect enunțuri simple, adecvate situației de comunicare	- activități și jocuri de integrare (din punct de vedere lexical, semantic etc.) a unor cuvinte, expresii în cadrul unor enunțuri verbale; - exerciții de selectare a unor enunțuri corecte dintr-o serie prezentată; - exerciții de pronunțare corectă a sunetelor specifice limbii române; - exerciții de repetare după model; - exerciții de reglare a intonației; - jocuri (ex. <i>telefonul fără fir</i> ); recitări; dramatizări; - traduceri de propoziții scurte în limba română;

### Obiective de referință

*La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:*

- 2.2 să producă scurte mesaje în diverse situații de comunicare

### Exemple de activități de învățare

*Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:*

- exerciții de formulare de întrebări în vederea clarificării unor nelămuriri legate de o cerință dată;
- activități de cerere/ furnizare de informații referitoare la activități cotidiene, adecvate vârstei (cu/ fără suport vizual);
- jocuri de rol axate pe diverse situații de comunicare (exersarea unor expresii uzuale specifice: salutul la întâlnire și la despărțire, prezentarea etc.);
- activități și jocuri bazate pe utilizarea limbajului nonverbal (gesturi, mimică etc.) pentru comunicarea unor stări de spirit;
- exerciții de utilizare a unor structuri comunicative reprezentative pentru diferite situații de comunicare cotidiană (la masă, în magazine, cu prietenii etc.);
- jocuri de rol: la doctor, în parc, în autobuz etc.;
- realizarea unor scurte dialoguri pe baza unui suport vizual.

## 3. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris (citirea/ lectura)

### Obiective de referință

*La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:*

- 3.1 să identifice semnificația globală a unor texte de mică întindere
- 3.2 să citească texte de mică întindere, pe teme cunoscute

### Exemple de activități de învățare

*Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:*

- exerciții de tipul adevărat/ fals;
- exerciții de formulare de întrebări pe marginea unui text citit;
- exerciții de citire a unor texte cunoscute; exerciții de lărgire a câmpului vizual (ex.: identificarea unor cuvinte care se repetă);
- citire selectivă;
- exerciții de observare a organizării unor fapte în timp și în spațiu (fără teoretizare) în textele citite;
- exerciții de citire, la prima vedere, a unor texte nonliterare (etichetele unor produse, indicatoare, numele unor magazine etc.);

## 4. Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă

### Obiective de referință

*La sfârșitul cursului elevul va fi capabil:*

- 4.1 să scrie corect texte de mică întindere

### Exemple de activități de învățare

*Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:*

- exerciții de scriere a literelor, silabelor, cuvintelor, propozițiilor;
- exerciții de utilizare a spațiului grafic;
- dictări;
- exerciții de folosire a semnelor de punctuație;
- exerciții de tipul adevărat/ fals vizând corectitudinea gramaticală a unor cuvinte, propoziții;
- exerciții de fixare a unor forme corecte (selecția se va face în funcție de vocabularul de bază al limbii române);

### Obiective de referință

*La sfârșitul cursului elevul va fi capabil:*

- 4.2 să redacteze un text de mică întindere pe baza unui suport vizual sau scris

### Exemple de activități de învățare

*Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:*

- exerciții de dezvoltare a unei idei pe baza unui suport vizual sau a unui șir de întrebări;
- exerciții de îmbogățire a vocabularului;
- exerciții de sinonimie, antonimie;
- activități de realizare a unor colaje, folosind decupaje de texte și imagini în vederea realizării unor afișe publicitare, a unor anunțuri, invitații etc.);
- exerciții de folosire a elementelor de relație în redactarea unui text (conjunții și locuțiuni, adverbe și pronume relative);
- exerciții de observare a organizării unor fapte în timp și în spațiu (fără teoretizare) în textele citite;
- exerciții de redactare a unor texte funcționale simple (completare de formulare, telegramă, cerere);

## 5. Dezvoltarea atitudinilor de empatie culturală și interculturală

### Obiective de referință

*La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:*

- 5.1. să manifeste interes față de comunicarea cu alte persoane în noul mediu de viață

- 5.2 să manifeste interes față de cunoașterea noului mediu de viață din perspectiva valorilor umane și a celor de cultură și civilizație

### Exemple de activități de învățare

*Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:*

- activități de motivare și de stimulare a comunicării cu ceilalți;
- activități de inițiere și de susținere a unui dialog pe teme familiare;
- jocuri de rol vizând formarea comportamentelor de emițător și de receptor;
- activități bazate pe cunoașterea reciprocă (de tipul *ce-mi place, ce nu-mi place; ce-ți place, ce nu-ți place*) și pe deschiderea față de problemele celuilalt;
- realizarea unor proiecte de grup axate pe explorarea noului mediu de viață (stabilirea coordonatelor geografice, de viață cotidiană etc.);
- activități de motivare a copiilor pentru a vorbi despre sine (ex. realizarea unui album biografic);
- activități interculturale etc.

## CONȚINUTURI

### Organizare tematică

#### **Viața cotidiană:**

Obiceiuri zilnice: acasă, la școală, în oraș.

Alimentație: feluri de mâncare, bucătăria, masa zilnică, legume, fructe etc.

Îmbrăcăminte, încălțăminte; cumpărături.

Familia: membrii familiei, ocupații, sărbători în familie, alimentație, vecinii, animale preferate; programe comune în familie; orarul zilnic.

Probleme cotidiene: la școală, în familie.

#### **Relațiile cu ceilalți:**

În familie: relațiile cu părinții, cu frații, cu rudele; la școală: relațiile cu profesorul, cu colegii. În locuri publice: relațiile cu vânzătorii, cumpărătorii; mod de comportament în magazine, la cinema, teatru, în mijloace de transport etc.

În grup: despre prieteni și colegi de școală; relațiile cu prietenii – aniversări, diverse sărbători, jocuri în comun; atitudini și comportamente cu ocazia unor evenimente speciale.

Activități: obiceiuri, comportamente în situații curente și în situații festive; organizarea serbărilor și a vacanțelor, jocuri și cântece pentru copii; sporturi, jocuri, întâlniri în grup.

#### **Lumea tinerilor:**

Organizarea vacanțelor sau a zilelor libere; organizarea și desfășurarea proiectelor de grup. zile de sărbătoare, excursii turistice, proiecte umanitare (natură, oameni etc.).

Preocupări individuale: lectura, muzica, corespondența (scrisori, ilustrate).

Preocupări în comun: proiecte împreună cu prietenii.

Atitudini și comportamente în cadrul grupului (pozitive/ negative).

#### **Mediul înconjurător:**

Repere geografice: clima, anotimpurile, zilele și lunile anului; forme de relief, itinerarii turistice; aspecte ale orașului – străzi, magazine, case, parcuri etc.; aspecte ale satului – case, grădini, plante, ape etc.; mijloace de transport (posibilități de deplasare, prețuri etc.).

Păstrarea mediului înconjurător: protejarea plantelor și a animalelor (parcuri, grădina zoologică), protejarea apelor și a pădurilor.

Calitatea vieții: meserii, efecte ale supraaglomerării, comerț, necesități și constrângeri ale vieții moderne.

#### **Elemente de cultură și civilizație:**

Nume și prenume tipice, nume de orașe; cântece și poezii.

Aspecte ale localităților: case, blocuri, decorațiuni interioare, specific popular.

Obiceiuri și sărbători.

## Funcții comunicative

Realizarea actelor de vorbire se va raporta la contextele de comunicare recomandate în cadrul cap. *Organizarea tematică*

### 1. Relații sociale

- a saluta și a răspunde la salut
- a se prezenta și a prezenta pe cineva
- a începe și a susține un schimb verbal
- a formula, a accepta, a refuza o invitație
- a întreba, a răspunde despre starea de spirit și despre sănătate (situații pozitive/ negative)
- a face o urare (călătorii, sărbători, examene etc.)
- a oferi (de mâncat, de băut etc.), a mulțumi, a răspunde la mulțumiri
- a cere, a da permisiunea
- a se scuza și a răspunde la scuze
- a propune și a cere cuiva să facă ceva

### 2. Informații

- a identifica elemente din universul familiar
- a descrie persoane, animale, locuri
- a cere și a da informații de ordin personal, despre mediul înconjurător etc.
- a localiza persoane, obiecte, acțiuni
- a confirma / a infirma înțelegerea unui mesaj;
- a afirma / a nega
- a indica poziția în spațiu
- a compara obiecte (mărime, formă)
- a situa o acțiune în timp

### 3. Exprimarea opiniei și a sentimentelor

- a-și exprima surpriza, acordul/ dezacordul față de un fapt
- a-și exprima simpatia, antipatia, prietenia, admirația
- a-și exprima bucuria, tristețea
- a exprima o dorință și a cere ajutorul
- a exprima o stare fizică sau psihică (despre caracterul unei persoane, despre caracteristicile fizice ale unei persoane)
- a exprima ceea ce place și ceea ce nu place (despre persoane, lucruri, acțiuni, profesii; despre timp, mediu înconjurător, mod de viață)

Pentru **formarea capacității de comunicare în scris** se recomandă utilizarea următoarelor tipuri de texte:

- textul narativ
- poezii cu tematică diversă
- textul funcțional (reclama publicitară, știri din ziare, jocuri de cuvinte, afișul)

Textele vor reflecta, prin tematica lor, universul copilăriei și al adolescenței și valorile specifice acestuia. Textele vor totaliza între 150-200 de cuvinte.

Pentru **formarea capacității de comunicare orală** se recomandă să se aibă în vedere:

- componentele comunicării: emițător, receptor, formularea mesajului în situații uzuale de comunicare

## Elemente de construcție a comunicării<sup>2</sup>

Abordarea acestor conținuturi se va face strict funcțional, fără utilizarea terminologiei de specialitate.

### Lexicul

- vocabularul de bază
- sinonime, antonime, expresii uzuale

### Morfologia

- **Substantivul**
  - genul și numărul
- **Articolul**
  - hotărât, nehotărât
- **Adjectivul**
  - formarea femininului și a pluralului
  - acordul în gen și număr cu substantivul
- **Pronumele**
  - personal, posesiv, interogativ, reflexiv, demonstrativ, relativ
- **Verbul**
  - timpuri principale; verbe regulate; verbe neregulate
- **Adverbul**
  - adverbe de afirmație și de negație
  - adverbe de timp, de loc și de mod
- **Prepoziții și conjuncții uzuale**
- **Sintaxa propoziției și a frazei**
  - acordul predicatului cu subiectul
  - propoziții afirmative, negative, interogative, imperative
- **Ortografia și punctuația.**
  - alfabetul limbii române, transcrierea sunetelor specifice
  - semne uzuale de punctuație

---

<sup>2</sup> Categoriile gramaticale enumerate aparțin metalimbajului de specialitate. Terminologia nu va face obiectul unei învățări explicite. În cadrul predării, nu se va face apel la conceptualizarea unităților lingvistice utilizate în situații de comunicare. Structurile gramaticale de mare dificultate, dar necesare pentru realizarea unor acte de vorbire, nu vor fi tratate izolat și analitic, ci vor fi abordate în cadrul achiziției globale. Elementele de gramatică se vor doza progresiv, conform dificultăților și nevoilor de comunicare, fără a se urmări epuizarea tuturor realizărilor lingvistice ale categoriilor gramaticale enumerate mai sus.

## STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

	<b>Obiectiv cadru</b>	<b>Standarde</b>
1.	Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral	S.1 Desprinderea sensului global al unui mesaj clar articulat, rostit cu viteză normală S.2 Îndeplinirea unor instrucțiuni transmise oral
2.	Dezvoltarea capacității de exprimare orală	S.3 Formularea de întrebări simple în situații de comunicare uzuală S.4 Oferirea de informații pe subiecte familiare
3.	Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris	S.5 Desprinderea sensului global al unui scurt text citit S.6 Citirea corectă, cu voce tare, a unor texte scurte
4.	Dezvoltarea capacității de exprimare în scris	S.7 Redactarea unui text scurt folosind relatori simpli (și, dar, pentru că, deci) S.8 Redactarea unui text funcțional simplu pentru situații de comunicare cotidiene



## LIMBA ROMÂNĂ NIVEL III (15-18 ANI)

### OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

#### 1. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:</i>
1.1 să identifice sensul global al unui mesaj dialogat, emis cu viteză normală	- alegerea unei imagini care sugerează semnificația mesajului, dintr-un set de imagini date;
1.2 să semnaleze interlocutorului înțelegerea mesajului	- exerciții de tipul “adevărat”/ “fals”;
	- exerciții de orientare și deplasare în clasă;
	- marcarea unui traseu pe un plan;
	- realizarea unui desen;
	- executarea unor instrucțiuni simple (specifice activităților din clasă sau din afara acesteia), rostite cu viteză normală;
	- dialoguri profesor-elevi, elev-elevi pe teme familiare copiilor;
	- jocuri de rol de tipul vorbitor- ascultător, vizând formarea comportamentului de ascultător activ;
1.3 să deducă sensul cuvintelor necunoscute dintr-un mesaj ascultat	- exerciții de identificare a sensului unui cuvânt necunoscut prin raportare la context;
	- poziționare de obiecte;
	- exerciții de tipul ce poți face cu...? etc.
	- jocuri de asociere a unui cuvânt dintr-un mesaj ascultat cu imaginea corespunzătoare;
	- exerciții de eliminare a unui cuvânt care nu se potrivește ca înțeles cu celelalte dintr-o listă prezentată oral;
1.4 să desprindă ideile principale dintr-un mesaj clar articulat cu viteză normală	- ordonare de propoziții, fragmente dintr-o poveste etc.
	- exerciții de recunoaștere a unor momente din cadrul mesajului ascultat prin ordonarea unor imagini;
1.5 să selecteze detalii dintr-un mesaj rostit cu viteză normală	- exerciții de tip “adevărat”/ “fals”;
	- completare de diagramă, tabel, text lacunar;
	- exerciții de separare a esențialului de detaliu;

#### 2. Dezvoltarea capacității de exprimare orală

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:</i>
2.1 să formuleze clar și corect enunțuri adecvate situației de comunicare	- activități și jocuri de integrare (din punctul de vedere lexical, semantic, gramatical) a unor cuvinte, expresii în cadrul unor enunțuri verbale;
	- exerciții de selectare a unor enunțuri corecte dintr-o serie prezentată;
	- exerciții de completare a unor enunțuri;
	- exerciții de pronunțare corectă a sunetelor specifice limbii române;
	- exerciții de repetare după model;
	- exerciții de reglare a intonației;
	- jocuri (ex. <i>telefonul fără fir</i> ); recitări; dramatizări;
	- traduceri de propoziții scurte în limba română;

<b>Obiective de referință</b>	<b>Exemple de activități de învățare</b>
<p><i>La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:</i></p> <p>2.2 să producă scurte mesaje în diverse situații de comunicare</p> <p>2.3 să redea prin cuvinte proprii un fragment dintr-un text citit sau ascultat</p>	<p><i>Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- exerciții de formulare de întrebări în vederea clarificării unor nelămuriri legate de o cerință dată;</li> <li>- activități de cerere/ furnizare de informații referitoare la activități cotidiene, adecvate vârstei (cu/ fără suport vizual);</li> <li>- jocuri de rol axate pe diverse situații de comunicare (exersarea unor expresii uzuale specifice: salutul la întâlnire și la despărțire, prezentarea etc.);</li> <li>- activități și jocuri bazate pe utilizarea limbajului non-verbal (gesturi, mimică etc.) pentru comunicarea unor stări de spirit;</li> <li>- exerciții de utilizare a unor structuri comunicative reprezentative pentru diferite situații de comunicare cotidiană (la masă, în magazine, cu prietenii etc.);</li> <li>- jocuri de rol: la doctor, în parc, în autobuz etc.;</li> <li>- realizarea unor scurte dialoguri pe baza unui suport vizual;</li> <li>- răspunsuri la întrebări pe marginea textului;</li> <li>- exerciții, activități de rezumare a unor mesaje ascultate (cuvinte cheie, plan de idei etc.);</li> <li>- jocuri de rol; dramatizări;</li> </ul>

### 3. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris (citirea/ lectura)

<b>Obiective de referință</b>	<b>Exemple de activități de învățare</b>
<p><i>La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:</i></p> <p>3.1 să identifice semnificația globală a unor texte de mică întindere</p> <p>3.2 să desprindă informații de detaliu din texte de mică întindere, în contexte familiare de comunicare</p> <p>3.3 să citească fluent un text scurt cunoscut</p>	<p><i>Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- exerciții de tipul adevărat/ fals;</li> <li>- exerciții de formulare de întrebări pe marginea unui text citit;</li> <li>- exerciții de identificare și de relatare a întâmplărilor prezentate într-un text narativ;</li> <li>- completarea unor enunțuri în legătură cu un text citit;</li> <li>- exerciții de selectare și de prezentare concisă a caracteristicilor personajelor respective; raportări la personaje similare din literatura maternă sau universală (inclusiv personaje similare cunoscute de elevi din lumea poveștilor/ desenelor animate etc.);</li> <li>- exerciții, activități de observare a situației în timp și în spațiu a unor evenimente prezentate în textele citite (fără teoretizare);</li> <li>- exerciții de identificare a sensului unor cuvinte noi (prin raportare la context, cu ajutorul dicționarului);</li> <li>- exerciții de citire a unor texte cunoscute; exerciții de lărgire a câmpului vizual (ex.: identificarea unor cuvinte care se repetă); citire selectivă;</li> <li>- exerciții de citire la prima vedere a unor texte nonliterare (etichetele unor produse, indicatoare, numele unor magazine etc.);</li> <li>- activități de recitare, de realizare a unor scenete scurte;</li> </ul>

#### 4. Dezvoltarea capacității de exprimare scrisă

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:</i>
4.1 să scrie corect texte de mică întindere	<ul style="list-style-type: none"><li>- exerciții de scriere a literelor, silabelor, cuvintelor, propozițiilor;</li><li>- exerciții de utilizare a spațiului grafic; dictări;</li><li>- exerciții de folosire a semnelor de punctuație;</li><li>- exerciții de tipul adevărat/ fals vizând corectitudinea gramaticală a unor cuvinte, propoziții;</li><li>- exerciții de fixare a unor forme corecte (selecția se va face în funcție de vocabularul de bază al limbii române și de regulile gramaticale absolut necesare);</li></ul>
4.2 să redacteze un text de mică întindere pe baza unui suport vizual sau scris	<ul style="list-style-type: none"><li>- exerciții de dezvoltare a unei idei pe baza unui suport vizual sau a unui șir de întrebări;</li><li>- exerciții de lărgire a vocabularului; exerciții de sinonimie, antonimie;</li><li>- activități de realizare a unor colaje, folosind decupaje de texte și imagini în vederea realizării unor afișe publicitare, a unor anunțuri, invitații etc.);</li><li>- exerciții de redactare a unor texte funcționale (telegrame, formulare, CV);</li><li>- exerciții de folosire a elementelor de relație în redactarea unui text (conjunții și locuțiuni, adverbe și pronume relative);</li></ul>
4.3 să rezume un text cunoscut pornind de la întrebări de sprijin, idei principale, plan dat	<ul style="list-style-type: none"><li>- exerciții de formulare a ideilor principale;</li><li>- exerciții de rezumare pe baza unui șir de întrebări;</li><li>- exerciții de identificare a unor cuvinte cheie;</li><li>- activități de identificare cronologică a principalelor evenimente ale unei relatări (dintr-o povestire, din prezentarea unei experiențe personale etc.).</li></ul>

#### 5. Dezvoltarea atitudinilor de empatie culturală și interculturală

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul cursului, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul cursului se recomandă următoarele activități:</i>
5.1. să manifeste interes față de comunicarea cu alte persoane în noul mediu de viață	<ul style="list-style-type: none"><li>- activități de motivare și de stimulare a comunicării cu ceilalți;</li><li>- activități de inițiere și de susținere a unui dialog pe teme familiare;</li><li>- jocuri de rol vizând formarea comportamentelor de emițător și de receptor;</li><li>- activități bazate pe cunoașterea reciprocă (gusturi, obiceiuri, atitudini etc.) și pe deschiderea față de problemele celuilalt;</li></ul>
5.2 să manifeste interes față de cunoașterea noului mediu de viață din perspectiva valorilor umane și a celor de cultură și civilizație	<ul style="list-style-type: none"><li>- realizarea unor proiecte de grup axate pe explorarea noului mediu de viață (stabilirea coordonatelor geografice, de viață cotidiană etc.);</li><li>- activități de motivare a elevilor pentru a vorbi despre sine (ex. realizarea unui album biografic, a unor activități interculturale etc.).</li></ul>

## CONȚINUTURI

### Elemente de construcție a comunicării<sup>3</sup>

#### Organizare tematică

##### Viața cotidiană:

Obiceiuri zilnice: acasă, la școală, în oraș.

Alimentație: feluri de mâncare, bucătăria, masa zilnică, legume, fructe etc.

Îmbrăcăminte, încălțăminte; cumpărături.

Familia: membrii familiei, ocupații, sărbători în familie, alimentație, vecinii, animale preferate; programe comune în familie; orarul zilnic.

Probleme cotidiene: la școală, în familie.

##### Relațiile cu ceilalți:

În familie: relațiile cu părinții, cu frații, cu rudele; la școală: relațiile cu profesorul, cu colegii. În locuri publice: relațiile cu vânzătorii, cumpărătorii; mod de comportament în magazine, la cinema, teatru, în mijloace de transport etc.

În grup: despre prieteni și colegi de școală; relațiile cu prietenii – aniversări, diverse sărbători, jocuri în comun; atitudini și comportamente cu ocazia unor evenimente speciale.

Activități: obiceiuri, comportamente în situații curente și în situații festive; organizarea serbărilor și a vacanțelor, jocuri și cântece pentru copii; sporturi, jocuri, întâlniri în grup.

##### Lumea tinerilor:

Organizarea vacanțelor sau a zilelor libere; organizarea și desfășurarea proiectelor de grup; zile de sărbătoare, excursii turistice, proiecte umanitare (natură, oameni etc.);

Preocupări individuale: lectura, muzica, filmul, programe TV, corespondența (scrisori, ilustrate)

Preocupări în comun: proiecte împreună cu prietenii;

Atitudini și comportamente în cadrul grupului (pozitive/ negative)

##### Mediul înconjurător:

Repere geografice: clima, anotimpurile, zilele și lunile anului; forme de relief, itinerarii turistice; aspecte ale orașului – străzi, magazine, case, parcuri etc.; aspecte ale satului – case, grădini, plante, ape etc.; mijloace de transport (posibilități de deplasare, prețuri etc.). Păstrarea mediului înconjurător: protejarea plantelor și a animalelor, protejarea apelor și a pădurilor.

Calitatea vieții: meserii, efecte ale supraaglomerării, raportul dintre industrie și alte ramuri economice, comerț, calitatea serviciilor, necesități și constrângeri ale vieții moderne.

##### Elemente de cultură și civilizație:

Nume și prenume tipice, nume de orașe; cântece și poezii.

Aspecte ale localităților: case, blocuri, decorațiuni interioare, specific popular.

Obiceiuri, credințe, legende.

#### Funcții comunicative

---

<sup>3</sup> Categoriile gramaticale enumerate aparțin metalimbajului de specialitate. Terminologia nu va face obiectul unei învățări explicite. În cadrul predării, nu se va face apel la conceptualizarea unităților lingvistice utilizate în situații de comunicare. Structurile gramaticale de mare dificultate, dar necesare pentru realizarea unor acte de vorbire, nu vor fi tratate izolat și analitic, ci vor fi abordate în cadrul achiziției globale. Elementele de gramatică se vor doza progresiv, conform dificultăților și nevoilor de comunicare, fără a se urmări epuizarea tuturor realizărilor lingvistice ale categoriilor gramaticale enumerate mai sus.

Realizarea actelor de vorbire se va raporta la contextele de comunicare recomandate în cadrul cap. *Organizarea tematică*

### **1. Relații sociale**

- a saluta și a răspunde la salut
- a se prezenta și a prezenta pe cineva
- a începe și a susține un schimb verbal
- a formula, a accepta, a refuza o invitație
- a întreba, a răspunde despre starea de spirit și despre sănătate (situații pozitive/ negative)
- a face o urare (călătorii, sărbători, examene etc.)
- a oferi (de mâncat, de băut etc.), a mulțumi, a răspunde la mulțumiri
- a cere, a da permisiunea
- a se scuza și a răspunde la scuze
- a propune și a cere cuiva să facă ceva
- a ruga, a promite
- a încuraja, a preveni

### **2. Informații**

- a identifica elemente din universul familiar
- a descrie persoane, animale, locuri
- a cere și a da informații de ordin personal, despre mediul înconjurător etc.
- a localiza persoane, obiecte, acțiuni
- a confirma, a infirma înțelegerea unui mesaj (a afirma, a nega)
- a indica poziția în spațiu
- a compara obiecte
- a situa o acțiune în timp
- a exprima relații de cauză, efect

### **3. Exprimarea opiniei și a sentimentelor**

- a-și exprima surpriza, acordul/ dezacordul față de un fapt
- a-și exprima simpatia, antipatia, prietenia, admirația
- a-și exprima bucuria, tristețea
- a exprima o dorință și a cere ajutorul
- a exprima o stare fizică sau psihică (despre caracterul unei persoane, despre caracteristicile fizice ale unei persoane)
- a exprima ceea ce place și ceea ce nu place (despre persoane, lucruri, acțiuni, profesii; despre timp, mediu înconjurător, mod de viață)

Pentru **formarea capacității de comunicare în scris** se recomandă utilizarea următoarelor tipuri de texte:

- textul narativ
- poezii cu tematică diversă
- textul funcțional (reclama publicitară, știri din ziare, jocuri de cuvinte, afișul)

Textele vor reflecta, prin tematica lor, universul adolescenței și valorile specifice acestuia. Textele nu vor totaliza mai mult de 250 de cuvinte fiecare.

Pentru **formarea capacității de comunicare orală** se recomandă să se aibă în vedere:

- componentele comunicării: emițător, receptor, formularea mesajului în situații uzuale de comunicare

Abordarea acestor conținuturi se va face strict funcțional, fără utilizarea terminologiei de specialitate.

### **Lexicul**

- vocabularul de bază
- sinonime, antonime, expresii uzuale

### **Morfologia**

#### ▪ **Substantivul**

- genul și numărul

#### - **Articolul**

- hotărât, nehotărât

#### - **Adjectivul**

- formarea femininului și a pluralului
- acordul în gen și număr cu substantivul

#### ▪ **Pronumele**

- personal, posesiv, interogativ, reflexiv, demonstrativ, relativ

#### ▪ **Verbul**

- timpuri principale; verbe regulate; verbe neregulate

#### - **Adverbul**

- adverbe de afirmație și de negație
- adverbe de timp, de loc și de mod

#### - **Prepoziții și conjuncții uzuale**

#### - **Sintaxa propoziției și a frazei**

- acordul predicatului cu subiectul
- propoziții afirmative, negative, interogative, imperative

#### - **Ortografia și punctuația.**

- alfabetul limbii române, transcrierea sunetelor specifice
- semnele uzuale de punctuație

## STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

	<b>Obiectiv cadru</b>	<b>Standarde</b>
1.	Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului oral	S.1 Desprinderea sensului global al unui mesaj clar articulat, rostit cu viteză normală S.2 Identificarea unor informații într-un mesaj clar articulat, rostit cu viteză normală
2.	Dezvoltarea capacității de exprimare orală	S.3 Oferirea și solicitarea de informații pe teme cunoscute S.4 Exprimarea unei opinii/ punct de vedere pe un subiect familiar S.5 Relatarea unei fapte/ întâmplări, folosind descrieri și exprimând opinii
3.	Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului scris	S.5 Desprinderea sensului global al unui scurt text citit S.6 Selectarea din texte a informațiilor necesare realizării unei sarcini de lucru
4.	Dezvoltarea capacității de exprimare în scris	S.7 Oferirea în scris a unor detalii despre propria persoană S.8 Exprimarea în scris a unor opinii/ puncte de vedere/ sentimente S.9 Redactarea unui text (funcțional sau de alt tip: narativ, descriptiv) conform unei structuri date